శ్రీ కల్యాణీయం

- సింగీతం లక్ష్మీ కల్యాణి

విశేషమైన ఖ్యాతి గడించిన సినీదర్శకుడి భార్య ఐనప్పటికీ ,

సాధారణ గృహిణిగా ఎదుగుతూ

కుటుంబాన్ని అందంగా తీర్చిదిద్దుకున్న ఓ మహిళ స్ఫూర్తిదాయకమైన ఆత్మకథ..!!

(గత సంచిక తరువాయి)

ఇదిలా వుండగా బందా సూర్యనారాయణగారికి ఒక సబ్జెక్ట్ చూడాలి కదా! ఫిలిమ్ ఫెస్టివల్ పిక్చర్స్ వరుసగా చాంబర్‌లో వేస్తుంటే రోజూ చూసే వాళ్ళం. ఒకరోజు చూసిన దాంట్లో హీరోది డబుల్ రోల్. ఒకడు డాక్టరు, మరొకడు వేరే వూళ్ళో వుంటాడు. కథ ప్రకారం ఇద్దరూ తారుమారు అవుతారు. ఇంటికొచ్చిన తర్వాత మావారన్నారు. కమల్‌హాసన్ డబుల్ రోల్‌తో ఈ పిక్చరు కథ మనం ఎందుకు రాయకూడదూ అని. మా వారు కథను నన్నే రాయమన్నారు. సినిమాకి కథ రాయడం అంటే మాటలా? అయినా రాసాను మా వారి సహకారంతో. కమల్‌హాసన్‌కి వినిపించారు. అతనికి నచ్చింది. బందా సూర్యనారాయణ గారిని కూడా పిలిపించి వినిపిస్తే ఆయనకి కూడా నచ్చింది. అదొక కామెడీగా వుంటుంది. మావారు ఆ కామెడీని ఇంకా ఎక్కువ చేశారు. కామెడీ డైలాగులు రాయాలంటే ఆ కాలంలో నరసరాజుగారి తర్వాత జంధ్యాల గారేగా!

సంగీతానికి రాజన్-నాగేంద్రగార్లని బుక్ చేశారు. కెమెరా బాలు మహేంద్రగారే. ఈ పిక్చరు కామెడీ పరంగా, సంగీత పరంగా కమల్‌హాసన్ యాక్షన్ పరంగా సూపర్ హిట్ అయింది. ఇదే "సొమ్మొకడిది-సోకొకడిది". దీని తరువాత నవతా వారి "పంతులమ్మ" తీశారు. ఈ సినిమాలో వేటూరి వారి రచన "మానసవీణా" అనే పాట హైలైట్ అయింది. సింగీతం వారి సినిమాల్లో సంగీతం మెండు అని పేరు వచ్చింది.

అమెరికా అమ్మాయి జరుగుతుండగా బెజవాడ నుంచి రాధాకృష్ణమూర్తి అనే ప్రొడ్యూసరు మా వారి దగ్గరకు వచ్చారు. ఆయనకొక సినిమా డైరెక్టు చెయ్యాలని. అంతకుముందే నాగేశ్వరరావుగారితో "శ్రీమంతుడు" అనే సినిమా తీశారు. ఆయన, మా వారు తీసిన పిక్చర్లు గురించి విన్నారు. "అమెరికా అమ్మాయి"కి ముందే మొదలుపెట్టిన "ఒక దీపం వెలిగింది", "అమెరికా అమ్మాయి" ఒకేసారి జరగడంతో ఇంచుమించు ఈ రెండు సినిమాలు ఒకే సంవత్సరంలో విడుదలయ్యాయి. ఒక దీపం వెలిగింది కూడా సక్సెస్ అయింది. రాధాకృష్ణమూర్తిగారు, మా వారు కథకోసరం వెతుకుతూ ఒక సబ్జెక్టు అనుకున్నారు. దానికి కొంత పని చేసారు. అది నచ్చలేదు. తర్వాత హిందీలో "దోస్తీ" అనే పిక్చర్ హిట్ అయిందని, దానిని తియ్యాలని డైలాగులు సహితం తయారు చేసుకున్నారు. అదీ నచ్చలేదు నిర్మాతకి. దాని రైట్స్ బాపూగారు కొని "స్నేహం" పేరుతో విడుదల చేశారు. ఆనాటి బాలనటుడు సాయికుమార్, రాధాకృష్ణలతో తీశారు. అది ఇద్దరి బాలుర కథ.

ఇక ఏం చెయ్యాలి? కథ ఎంతకీ కుదరలేదే? తర్వాత మాదిరెడ్డి సులోచనగారి నవల "తరం మారింది" చదివి అది బాగున్నదని తీర్మానించుకుని అదే పేరుతోనే సినిమా తీసారు. అందరూ కొత్తవాళ్ళే, లో బడ్జెట్ సినిమా. ఆంధ్రాలో ముక్యాల మున్నగు వూళ్ళలో షూటింగ్ జరిగింది. కొత్త హీరోయిన్‌ని పరిచయం చేశారు. ఆమె పేరు పల్లవి. హీరో శ్రీధర్. అప్పటి నటి శోభ. ఆంధ్రప్రదేశ్ అవుట్ డోర్‌లో జమిందారుల బంగళాలో జరిగింది. ఆంధ్రప్రదేశ్ నంది అవార్డు వచ్చింది. "తరం మారింది" సినిమాకి వాళ్ళ అన్నగారబ్బాయి పూర్ణని గూడూరు నుంచి అసిస్టెంట్ డైరెక్టరుగా పని చెయ్యడానికి పిలిపించుకున్నారు. ఈ సినిమా అయినతర్వాత రాధాకృష్ణమూర్తిగారు, మా వారు రషస్ నాకు చూపించారు. దాంట్లో హీరో, హీరోయిన్ల రొమాంటిక్ సీన్లు చాలవని చెపితే మరి రెండు సీన్లు షూటింగ్ జరిపారు.

మా శకుంతల, సుధ చిన్నతనంలో, వాళ్ళ స్కూలు రోజుల్లో నేనెప్పుడైనా మా వారితో షూటింగులకీ, ఏటేటా ఇంటర్ నేషనల్ ఫిలిం ఫెస్టివల్‌కి వెళ్తూండేదాన్ని. మా వారికి ఆయన చేసిన పిక్చర్లలో కొన్ని అవార్డు వచ్చేవి. కొన్ని ఇండియన్ పెనోరమాకి తీసుకునేవారు. అటువంటప్పుడు మా వారి ఖర్చులు వాళ్ళే భరించేవారు. నా ఖర్చులు మాత్రం నేనే భరించేదాన్ని, షూటింగులకి వెళ్ళినా కూడా నా విమానం ఖర్చులు నావే. అటువంటప్పుడు మా శకుంతల ఏమీ అడిగేది కాదు. సుధా యింకా చిన్న పిల్ల మూలన "ఎప్పుడూ మీరిద్దరే వెళ్తారేం? మమ్మల్ని పిల్చుకుని వెళ్ళరేం?" అనడిగేది. ఇది సరిగ్గా కొన్ని సంవత్సరాల క్రితం మా రఖుమ మా నాన్నగారిని అడిగిన విషయం జ్ఞాపకం వచ్చింది. నేను మా సుధతో "మీకు స్కూళ్ళు కదమ్మా పెద్దవారయ్యాక, మీకు కూడా పెళ్ళిళ్ళయ్యాక మీ మొగుళ్ళతో వెళ్దురుగానిలే" అని చెప్పేదాన్ని. మా సుధ విషయంలో మాత్రం ఇది అక్షరాలా జరుగుతోంది. ప్రతి డిశంబరుకి, ప్రతి వేసవి సెలవులకి ఎక్కడికో అక్కడికి టూర్ ప్రోగ్రామ్ వేస్తారు. లేకపోతే నా మనవడు ఊర్కోడు. ఈ సంవత్సరం అమెరికా వెళ్ళారు.

మా శకుంతల చిన్నతనంలో సినిమాలకి పిల్చుకెళితే బాగానే చూసేది. ఎప్పుడైనా బోర్ కొడితే ఏడుపు మొదలుపెట్టేది. మా ఒప్పందం ప్రకారం ఇంగ్లీషు సినిమా ఐతే దానిని నేను బయటికి పిల్చుకెవెళ్ళాలి. తమిళ సినిమా అయితే వారు పిల్చుకువెళ్ళాలి. కానీ మా సుధ అలాకాదు. సినిమా చూస్తూనే వుండేది. దాంట్లో హీరోయిన్ ఏడుస్తూ వుంటే దానికి సందర్భం ఎలా అర్థం అయ్యేదో ఆశ్చర్యం. యిది కూడా గట్టిగా ఏడుస్తూ "చూడు సినిమాలో ఆ అక్క ఏడుస్తుంది. దానికి ఆ అన్నకావాలిట" అని ఏడ్చేది. దానికి సందర్భం ఎలా అర్థం అయిందా అని ఆశ్చర్యం. సంతోషం కలిగేది.

మా సుధ పుట్టక మునుపు మా శకుంతల చిన్న వయసులో ఆట సామాన్లు పెట్టుకుని ఆడుకుంటూ వుండేది. నా హ్యాండ్‌బ్యాగ్ ఒకటి కొద్దిగా చిరిగిపోవడం వల్ల దానికి ఆడుకోవడానికిచ్చేశాను. అది ఆ బ్యాగ్‌ను ఒక కోట్ స్టాండుకు తగిలించింది. ఆ కోటు స్టాండు కెదురుగా ఒక కిటికీ వుండేది. ఒక రోజు రాత్రి దొంగతనం జరిగింది. తరువాత చూస్తే కోటు స్టాండుకు తగిలించి వున్నబ్యాగ్ కనిపించలేదు. ఇంకా మా వారి చొక్కా కూడా లేదక్కడ. అవి టెర్లిన్ చొక్కాలు కొత్తగా వచ్చిన రోజులు అంతకు ముందు మా వారు వాడ్తున్నవి కాటనే. మా వారు ఏరికోరి కొనుక్కున్న చొక్కా అది. ఒక బనీను కూడా వుంది కోటుస్టాండుకి. కానీ మర్నాడు చూస్తే పక్కయింటి ఆవరణలో ఆ పాత హ్యాండ్ బ్యాగ్, పాత బనీను మాత్రం వున్నాయి. చొక్కా మాత్రం లేదు. మావారికి నవ్వొచ్చింది. "వాడికి ఆ చిరిగిన పర్సు, బనీను కావలసి రాలేదు. కొత్త టెర్లిన్ చొక్కా మాత్రం తీసుకెళ్ళాడు. పాపం ఆ పర్సులో డబ్బుకి బదులు శకుంతల ఆటకి పెట్టుకున్న బస్సు టికెట్లు వున్నందువలన వాడికాపర్సు అవసరం లేకపోయింది, బనీను కావలసి రాలేదు" అన్నారు జోక్‌గా. నా కసలే కొత్త టెర్లిన్ చొక్కా పోయిందని బాధగా వుంటే మావారి జోక్సూ, నవ్వూ. నాకు ఒళ్ళుమండిపోయింది. ఆయనకంతా హ్యూమరే.

మా శకుంతలని స్కూల్లో చేర్పించాకి మా వారు అప్పుడపుడు దాని స్కూలుకి వెళ్ళి వస్తుండేవారు. ఆ స్కూలు ప్రారంభించిన కొత్తలో క్లాస్‌రూమ్‌లు తడికెలతో వుండేది. అందువలన సందులోంచి దాని క్లాసు చూస్తుండేవారు. అలాగ ఒకసారి తెలుగు క్లాసు చూసారు. ఆ తెలుగు టీచరు శకుంతలలాంటి కొంతమంది పిల్లలకు అర్థం అవ్వడం లేదని తమిళంలో మాట్లాడేది. తరువాత ఆమెను

కలుసుకుని "మా శకుంతలతో తెలుగే మాట్లాడండి, దానికి తెలుగు బాగారావాలి. తమిళంలో మాట్లాడవద్దు" అని చెప్పారు. ఇంట్లో దాన్ని మేము "అరటి" రాయవే అంటే "అర" అని తెలుగులో రాసి ఇంగ్లీషులో T రాసి చేర్చేది. మేము నవ్వుకునేవాళ్ళం. "అర T" చూసి.

మా సుధ యింకా పుట్టలేదు. మా శకుంతలకి మూడేళ్ళో, రెండేళ్ళో, వుంటాయి. ఆ సమయంలో ట్రేడ్ ఫెయిర్ ఎగ్జిబిషన్ వచ్చింది. మా బావగారు వాళ్ళ పెద్దమ్మాయి పద్మని, వాళ్ళ చుట్టాలమ్మాయిలని పిల్చుకుని గూడూరు నుంచి వచ్చారు. వాళ్ళు ఒకరోజు నాలుగైదు ప్రోగ్రాంలు వేసుకుని పొద్దున్నే టిఫిను తిని వెళ్ళారు. మా వారు సాయంత్రం కొంచెం ముందుగా ఆఫీసు నుంచి వచ్చి, "ఇవాళ సిట్టింగ్ లేదు. మనం కూడా ఎగ్జిబిషన్‌కు వెళదామా" అని అడిగారు. నేను సరే అనగానే మేమందరం వెళ్ళాం. అక్కడ అవీ ఇవీ కొని మా వారు ఇంకేదో కొందామంటే, నేను "ఎందుకు డబ్బు దండగ. మనం ఇంటికి వెళ్ళడానికి డబ్బులుండొద్దూ" అని అన్నాను. ఇంకో చోట వెళ్తున్నాము. మా వారు శకుంతలని ఎత్తుకుని నడుస్తున్నారు. విపరీతమైన జనం. ఆ గుంపులోంచి నడుస్తూ ఒక చోట ఒక చిన్న వస్తువు ధర ఎక్కువలేనందున మా శకుంతలకైనా కొందామని పర్సు తీద్దామని ప్యాంటు జేబులో చెయ్యి వేసారు, జేబు ఖాళీ. పర్సు లేదు. ఎవరో కొట్టేశారు. మిగతావి ఏమైనా కొనేమాట ఎలా వున్నా, మేము ఇల్లు చేరుకునేది ఎలా? నేను హ్యాండ్ బ్యాగ్ కూడా తీసుకెళ్ళలేదు. నాకు మూడ్ అవుట్ అయిపోయింది. అంతవరకూ సంతోషంగా తిరిగిన దాన్ని ఠపీమని బెలూన్ పగిలినట్లయింది. మెల్లిగా గుంపును తప్పించుకుంటూ ఇవతలకు వచ్చాం. ఇంటికి ఎలా వెళ్ళాలా అని ఆలోచిస్తున్నాం. అరే! మా బావగారు వాళ్ళుకూడా ఇంకో గేటు బయట నిల్చున్నారు. మావారు "మీరు లోపలికి వెళ్తున్నారా, అక్కణ్ణుంచి వస్తున్నారా" అని అడిగితే "మేము ఇప్పుడే లోపలికి వెళుతున్నాము, టికెట్లు కొన్నాం అన్నారు." మా ప్రాణాలు లేచి వచ్చాయి. జరిగినదంతా చెప్పి మా బావగారి దగ్గర నుంచి బస్సు చార్జీలకి డబ్బులు తీసుకుని ఇల్లు చేరాము మొత్తానికి. మా బావగారు కనుక లోపలికి వెళ్ళిపోయివుంటే మా సంగతి అంతే.

మా సుధ పుట్టిన తరువాత హైదరాబాదులో దాన్ని చాలా అపురూపంగా చూసుకుని ముద్దాడేవారు. ఇక మదరాసు ప్రయాణం దగ్గర పడే కొద్దీ నాకు భయం. ఈసారి కూడా ఆడపిల్లే అని దాన్ని మామగారు వాళ్ళు సరిగ్గా చూసుకుంటారో లేదో అని భయపడేదాన్ని. పైగా మా మామగారికి గూడూరులో మనవరాళ్ళే ఎక్కువ నంబరు కదా అని ఆలోచించేదాన్ని. రైలు ఎక్కిన తరువాత కూడా మా నాన్నగారితో అదే అభిప్రాయాన్ని వెల్లడించాను. మా మామగారు దీన్ని చేరదీస్తారో లేదో అని ఏడ్చేదాన్ని.

మా నాన్నగారు "అలా ఎందుకు అనుకుంటావు. ఇది కూడా ఆయన మనవరాలే కదా. ఆయన అటువంటివారు కాదు. నాకు తెలుసుగా, వూరికే ఏదో మనసులో ఊహించుకుని బాధపడవద్దు" అని నన్ను ఊరడించారు.

మదరాసుకు రాగానే నేను చెడుగా ఊహించుకున్నాను అనుకుని సిగ్గుపడ్డాను. నిజానికి మా సుధ ఆయనకి నెత్తిమీద దేవతే అయింది. మా శకుంతల, సుధ దెబ్బలాడుకుంటుంటే సుధనే వెనకేసుకొచ్చేవారు. పైగా అది గట్టిగా ఏడ్చి సాధించేది. అలాగని ఆయనకి శకుంతల మీద ఆప్యాయత లేకపోలేదు. అది స్కూలు నుంచైనా, కాలేజి నుంచైనా ఆలస్యంగా వస్తే కిటికీ దగ్గర నుంచొని దానికోసమే ఎదురు చూసేవారు. "పాపం దానికి బస్సు దొరకలేదేమో" అనేవారు.

మా పిన్నిగారు, మా బాబాయి, ఆయన ఎ.సి.టి.ఓ.గా చేసి రిటైర్డ్ అయ్యాక హైదరాబాదులోనే ఇల్లు కట్టుకుని అక్కడే సెటిల్ అయిపోయారు. అప్పుడప్పుడు సెలవుల్లో నేను పిల్లలిద్దరినీ పిల్చుకుని హైదరాబాదుకు వెళ్ళినప్పుడల్లా మా పిన్నిగారింటికి వెళ్ళి రెండు మూడు రోజులుండి వస్తుండేదాన్ని. ఒకరోజు రాత్రి భోజనాలు అయినతర్వాత 9.30 గంటలకు మేమంతా ముందున్న వరండాలో, అది వేసవి అవటంవలన ఆరు బయట కొంతమంది కుర్చీలు వేసుకుని పిచ్చాపాటి మాట్లాడుకుంటున్నాము. మా సుధ రెండు సంవత్సరాల పిల్ల. అది నిద్రపోయింది. ఉన్నట్టుండి మా శకుంతల గట్టిగా ఏడుస్తూ గదిలోంచి వస్తూంది. కళ్ళవెంట నీళ్ళు కారుతున్నాయి. హడలిపోయి ఒక్క ఉదుటున లోపలికి పరిగెత్తాము. మా పిన్ని అయితే చాలా బెంబేలు పడిపోయింది. ఏ పిల్లినో చూసి చీకటిలో

భయపడిందేమో. అసలది లోపలికి ఎప్పుడు వెళ్ళిందో ఎవ్వరూ గమనిచలేదు. మా పిన్ని "ఏమ్మా నీళ్ళు కావాలా తాగడానికి. లోపలికి ఎందుకు వెళ్ళావు? భయపడ్డావా?" అని కంగారుగా అడిగింది. మా శకుంతల గట్టిగా నవ్వుతూ, కళ్ళనీళ్ళు తుడుచుకుని "అబ్బే! వుత్తినే. ఇవి కన్నీళ్ళు కావు. నీళ్ళు రాసుకున్నా ముఖానికి. మిమ్మల్నందరిని ఆట పట్టిద్దామని ఇలా చేసాను" అంది. మా పిన్ని "అబ్బా" అని ఊపిరి వదిలింది. మా అమ్మమ్మ "మీ నాన్న సినిమాల్లో నువ్వు నటించవచ్చే. బలేదానివే. అందరిని ఏమార్చేసావు" అంది. ఇలా చిన్నతనంలో చాలా అల్లరి చేసేది. ఒకసారి మా రఘుమ మదరాసులో వున్నప్పుడు నేను కూరగాయలకి వెళ్ళి వచ్చేసరికి ఇంటి తలుపులు బార్లా తెరిచి వున్నాయి. ఎవ్వరూ కనిపించలేదు. సరే కాళ్ళు కడుక్కుందామని వెనకవైపు వున్న బాత్‌రూంకి వెళ్తే, అక్కడ బావామరదళ్ళు శకుంతలని ముందుపెట్టుకుని, దాని ముఖం రుద్దుతూ కుస్తీ పడుతున్నారు. విషయమేమిటంటే అది ముఖం నిండా కాటుక పూసుకుందట. అక్క వచ్చి ఏమంటుందోనని మా రఘుమకి భయమేసిందంట.

మా సుధ అయితే "అమ్మా, నీకు నేను సహాయం చేస్తా"నంటు పనిమనిషి తోమి బయటపెట్టిన గిన్నెలు అన్నీ వంటింట్లోకి పరిచిపెట్టేది. అసలు అది నాకు డబుల్ పని అని దానికి తెలిసేదికాదు. దానికి రెండున్నర సంవత్సరాలు వచ్చిన తర్వాత ఎదురుగా ఆక్స్‌ఫర్డ్ ఇంగ్లీషు స్కూలు బ్రాంచిలో యల్.కెజికి చేర్పించాము. దాన్ని దిగపెట్టడానికి మేమెవరైనా వెళ్తే గేటు లోపలికి రానిచ్చేదికాదు, "గంట కొట్టేస్తారు వెళ్ళిపోండి" అనేది.

రెండేళ్ళకే మేము టి.నగర్ నుంచి కోడంబాకంలో వున్న మా స్వంత ఇంటికి అంటే డైరెక్టర్స్ కాలనీ ఇంటికి మారాము. మా సుధాని దగ్గరలో వున్న డి.ఏ.వి స్కూల్లో చేర్పించాం. టి.నగర్‌లో యు.కె.జి చేసినా కూడా వయస్సు చాలదని మళ్ళీ యు.కె.జిలోనే చేర్చుకున్నారు. అది ఇంటికొచ్చాక ఎడమ చేత్తో ఒక పుస్తకం పట్టుకుని అటూ ఇటూ తిరుగుతూ ఏదో చెప్తుండేది. మేమెవరైనా యధాలాపంగా ఆ సైడు వెళితే కుయ్యో మొర్రో అని అరుస్తూ " మా పిల్లల్ని, వాళ్ళ పుస్తకాలని తొక్కుకుంటూ వెళుతున్నారు. మీరు ఎవ్వరూ ఇటు రావద్దని" గోలెత్తేది. మొదట్లో మాకేం అర్థం కాలేదు. తర్వాత తెలిసింది దాని ఐడియాలో అది క్లాసు టీచరు, దాని ఎఉరుగుండా పిల్లలు వరుస తీర్చి కూర్చుని పుస్తకాలు ముందేసుకున్నారు. మేమంతా వాళ్ళని తొక్కుకుంటూ వెళ్తున్నామని దాని బాధ. మాకు ఆశ్చర్యం వేసింది దాని ఊహకి. దానికి క్రియేటివ్ నాలెడ్జి చాలా ఎక్కువ. వాళ్ళక్క శకుంతల లాగే. సుధా క్రియేటివ్ నాలెడ్జి అది పెరిగి పెద్దది అవుతున్న కొద్దీ డెవలెప్ అయ్యి, పెళ్ళికి ముందు కొన్ని వుద్యోగాలు చేసినా, పెళ్లైన తరువాత, కొడుకు పుట్టాక కూడా వాళ్ళ నాన్నగారికి స్క్రిప్టులో సహాయం చేస్తూ స్క్రిప్టు అసిస్టెంట్ గా చలామణి అవుతోంది. అందువలన మావారి వయస్సు 70 దాటిన తరువాత ఇది స్క్రిప్టులో సహాయానికి చేరేసరికి వారికి చాలా రిలీఫ్‌నిచ్చింది. 'ఘటోత్కచ' సినిమా టైటిల్స్‌లో 'స్క్రిప్టు అసిస్టెంట్ సుధా కార్తిక్' అని వుంటుంది. కొడుకును స్కూల్లో చేర్పించి, కథ డిస్కషన్‌కి పదిగంటలకు వచ్చి మూడుగంటలకల్లా ఇంటికి వెళుతూ వుంటుంది.

మా నాన్నగారు భీమవరంలో రిటైర్ అయి వచ్చింతరువాత, హైదరాబాదులోనే తాము అద్దెకు వున్న ఇంటి పక్కనే రెండు గ్రౌండ్లు స్థలముంటే కొన్నారు. ఇల్లు మొదలు పెడదామంటే మా చిన్న చెల్లెలు రఘుమ పెళ్ళికి రెడీగా వుంది. దానికి సంబంధాలు చూడాలి. ప్రస్తుతానికి అది స్కూలు టీచరుగా పనిచేస్తోంది. అందుకే అది మదరాసు తరచూ రావడం కూడా మానేసింది. దానికి సంబంధాలు చూస్తున్నారు. మా నాన్నగారు రిటైర్ అయిన తరువాత వచ్చిన డబ్బు వుంది కదా అని మెల్లిగా ఇల్లు ప్రారంభించారు. కట్టడమే రెండు వాటాల వీలుగా కట్టించారు. మధ్య రూములో మాత్రం ఒక ద్వారబంధం పెట్టించారు. అద్దెకు ఇస్తే అది మూసి తాళం పెట్టవచ్చని గోడలు మాత్రం లేచాయి. మిగతా పనులు ఇంకా అవలేదు. ఇంతలో మా చెల్లెలికి ఒక సంబంధం నిశ్చయమైంది. 1975 మే నెల 30 వ తేది నిశ్చయమైంది. వేసవి సెలవులకి పిల్లలు, నేను మా నాన్నగారు రమ్మంటే వెళ్ళాము. పెళ్ళి మండపం వెతకాలి. మావారు, ఒక నిర్మాత రాధాకృష్ణమూర్తిగారికి కూడా సబ్జెక్ట్ మీద పని చేయడానికి, అంటే ఆ సమయంలో హిందీ సినిమా 'దోస్తీ'? తెలుగులో తీయడానికి పని చేయడానికి హైదరాబాదులో అన్నపూర్ణ హోటల్‌లో వుంటూ వచ్చారు. అప్పుడప్పుడు నేను, మా వారు కల్యాణమండపానికి ఫోన్లు, చేస్తూ

వుండేవాళ్ళం. వ్యవధి ఎక్కువ లేనందున ఏ మండపం దొరకలేదు. మావారు హోటల్లో వుంటూ ఇంటికి వచ్చి భోజనం చేసి మళ్ళీ హోటల్‌కు వెళ్ళి అక్కడే పడుకునేవారు. మావారు ఖాళీగా వుంటున్న సమయంలో ఫోన్లు చేసి ఆఖరికి కాచిగూడాలో వున్న నటరాజ్ హోటల్లోనే కళ్యాణమండపాన్ని అరేంజ్ చేసి రెండుమూడు గదులు వున్నందున సర్దుబాటు చేసి పెళ్ళి జరిపించడానికి నిశ్చయించుకున్నాము.

ఇక మా నాన్నగారికి పెద్ద మొత్తం ఇంటికి పెట్టడం వలన పెళ్ళి ఖర్చులకు చాలా ఇబ్బంది అయింది. మా వారు తనకు తోచిన సహాయం తాను చేస్తాను అన్నారు. అన్నపూర్ణ హోటల్లో డిస్కషన్ అయిపోయిన తరువాత మా వారు మదరాసు వెళ్ళిపోయారు. పెళ్ళి ఇక రెండు నెలలేకదా? అందుకని నేను పిల్లలు హైదరాబాదులోనే వుండిపోయాము. ఆ రోజుల్లో మాకు మాత్రం అంత డబ్బు ఎలా వుంటుంది? మా వారు 'దిక్కెట పార్వతి' అవార్డు పైకము ఐదువేలు వుంది కదా అనే ధైర్యంలో వున్నారు. కానీ దాని ప్రొసీజరు బొంబాయికి వెళ్ళి ఆ బాండ్స్ క్యాష్ అయి రావడానికి ఆరునెలలు పడుతుందట. ఎలాగా? ఆ కాలంలో అది పెద్ద మొత్తం కదా! ఎవర్ని అడుగుతారు? డి.వి.నరసరాజుగారి దగ్గరికి వెళ్ళి ఆయనకి బాండ్స్ విషయము చెప్పి ఐదువేలు లోన్ తీసుకుని, మా నాన్నగారికి ఇన్‌స్టాల్‌మెంట్లలో పంపుతూ వుండేవారు. తాను పడ్డ ప్రయత్నాలు మావారు వుత్తరాలు రాస్తూ, మా నాన్నగారికి చెప్పొద్దని రాసేవారు. వారి దగ్గర నుండి రిజిష్టరు పోస్టు వచ్చినప్పుడల్లా పెళ్ళికి పదిరోజులు ముందుగానే వచ్చిన మా మేనత్త ఎలాగో పసికట్టి "అమ్మలూ, మదరాసు నుంచి ఏదో రిజిష్టరు పోస్టు వచ్చినట్టుంది. మీ ఆయనే డబ్బు పంపివుంటాడ"ని ఆరా తీసేది.

మళ్ళీ సినిమా డిస్కషన్‌కు మావారు హైదరాబాదుకు రావలసి వచ్చింది. మా యింటికి వచ్చి, పెళ్ళికొడుకు, అదే మా చెల్లెలికి కాబోయే భర్త వివరాలు అడిగి తెలుసుకున్నారు. ఆయన ఒక పి.జి అనీ, యల్.ఐ.సిలో పనిచేస్తున్నారనీ, బ్రాంచ్ ఆఫీసు బషీర్‌బాగ్‌లో వుందని చెప్పారు. "నేను వారి ఆఫీసుకు వెళ్ళి చూడొచ్చా" అని అడిగారు.

"దానికేం వెళ్ళి చూడండి" అన్నారు మా నాన్నగారు.

మొదటి నుంచీ మా చెల్లెలి కోరిక ఏమిటంటే పెళ్ళికి ముందే ఆయనను వాళ్ళ బావగారు చూసి ఓ.కే చేసిన తరువాతనే అది పెళ్ళి చేసుకోవాలని. కానీ అవకాశం రాలేదు. దాని పెళ్ళిచూపులకి వెళ్ళలేకపోయాము.

సరేనని, మా వారు వెళ్ళిపోయారు. రెండు మూడు గంటలైన తరువాత మా చెల్లెలు ఇంట్లోకి, బయటికి, వీధిలోకి తారాట్లాడుతోంది. బావగారు వచ్చి ఏమి చెప్తారో ఏమో అని. అలా అది వాళ్ళ బావకోసరం ఎదురు చూస్తుంటే నాకు నవ్వు వచ్చింది. దానికి తెలుసు మా వారు బస్సుల్లో తిరగరు. ఆటోలో వస్తారని. ఇంకొంతసేపటికి ఆటోదిగి లోపలికి వస్తూనే మా నాన్నగారిని కలుసుకోకుండా "రఘుమా, కంగ్రాచ్యులేషన్స్.. నీ సెలక్షన్ చాలా బావుంది" అని ఆయన్ని ఎలా కలుసుకున్నారో చెప్పారు. "మొదట నేను వెళ్ళాను. ఎవరో ముందు రూములో స్టాఫు వుంటే ఏ.వి.రామకృష్ణారావు ఎవరు అని అడిగితే, ఆయన నన్ను రామకృష్ణారావుగారి దగ్గరకి తీసుకెళ్ళి ఆ పెద్దమనిషి వెళ్ళిపోయారు. "హలో, రామకృష్ణరావుగారు, నేను విఠల్‌రావుగారి పెద్ద అల్లుడిని సింగీతం శ్రీనివాసరావు" అని పరిచయం చేసుకున్నాను. ఆయన్ని చూడకపోయినా, ఆయన గురించి, ఆయన చేసిన సినిమాల వల్ల తెలిసిన మూలాన ఆయన్ని వెంటనే రామకృష్ణారావుగారు గుర్తుపట్టారు. "రఘుమ నాకు మరదలు అయినా, మాకు తను పెద్దమ్మాయిలాగా. మిమ్మల్ని కలుసుకునేందుకు వచ్చాను అని చెప్పాను" అని అన్నారు మా చెల్లితో. అప్పుడు దాని మనసు కుదుటపడింది. తరువాత మా వారు మదరాసు వెళ్ళిపోయి పెళ్ళి వేళకు వచ్చారు.

ఇక పెళ్ళి రెండు నెలలు వుందా, మెల్లమెల్లగా బజారుకి వెళ్ళడం, మా నాన్నగారితో కోఠీకి వెళ్ళడంలాంటివి మొదలుపెట్టాము. మా పెద్ద చెల్లెలు సెలవుల మూలాన వాళ్ళాయన వుండే వూరికి వెళ్ళింది. పెళ్ళికి కొన్నిరోజులు ముందు వచ్చింది. అది వచ్చాక మా పిల్లలిద్దరూ

వాళ్ళమ్మాయి తులసితో ఆడుకుంటూ వుండేవాళ్ళు. మా శకుంతలకన్నా తులసి ఒక ఏడాది చిన్న. వాళ్ళలా ఆడుకుంటూ వుంటే మా అమ్మ సుధ చిన్నపిల్లకదా అని "సుధా మీ అమ్మ తాతగారితో బజారు వెళ్ళిందమ్మా వచ్చేస్తుంది నువ్వు ఆడుకో అక్కావాళ్ళతో" అనేది.

"ఫరవాలేదు అమ్మమ్మా, మా అమ్మని మెల్లిగా రాని. నేను ఆడుకుంటున్నానుగా" అనేది. మా అమ్మకి ఆ చిన్నదాని మాటలకి జాలివేసేది.

ఇక పెళ్ళి ముహూర్తం రోజు దగ్గర పడ్తోంది. 1975వ సంవత్సరం మే 30 న పెళ్ళి. పెళ్ళివారు - వారి కుటుంబం కొంచెం పెద్దది. ఆరుగురు మగపిల్లలు. మా చెల్లెలు పెద్దబావగారు పెళ్ళిచేసుకోలేదు. రెండవ ఆయనకు పెళ్ళయింది. మూడవ కొడుకు భార్య నా చెల్లెలు. కానీ దాని పెళ్ళి అయి అప్పగింతలయ్యేసరికి మా నాన్నగారికి కొంచెం బాధ అనిపించింది. ఇంత పెద్ద కుటుంబంలో వేసానే దాన్ని అని. కానీ భగవంతుడి నిర్ణయం తప్పించలేము కదా. ఏది ఎలా జరగాలో అలా జరుగుతుందని ఆయనే సమాధానపరచుకున్నారు. మా పెద్దచెల్లెలు సుశీల మేనరికం అయితే, పెళ్ళిలో మా వారు, మా నాన్నగారు కలిసి మాట్లాడుకుంటూ వుండడం, పైగా పెళ్ళి కూతురితో దాని అత్తవారింటికి మా అమ్మతో కూడా మేమిద్దరం వెళ్ళడం చూచి మేమే మేనరికం అని మగపెళ్ళివారు అనుకున్నారట.

మా వారు మదరాసుకు వెళ్ళాలని మగ పెళ్ళివారింట్లో ఒకేరోజు వుండి మరునాడు ఇంటికెళ్ళి మా నాన్నగారితో పెళ్ళికొడుకు తల్లి చాలా మంచిదని, చాలా నెమందస్తురాలని రఖుమ గురించి మీరేమీ దిగులు పడవద్దని చెప్పేసరికి అల్లుడి మాటలు విని మా నాన్నగారికి దిగులు తగ్గి ధైర్యం వచ్చింది. మా చెల్లెలింట్లో ఏ పండగ వచ్చినా అందరూ ఒకచోట కలవాల్సిందే ఇప్పటికీ అలాగే వున్నారు. మా చెల్లెలు జీవితం సంతోషంగానే గడిచింది. నేను సెలవలకి పిల్లల్ని పిల్చుకుని హైదరాబాదుకు వెళ్ళినప్పుడల్లా మా చిన్న చెల్లెలు కూడా పిల్లల్ని పిల్చుకుని అమ్మ యింటికి వచ్చేది. వాళ్ళది యల్.ఐ.సి బదిలీ వుద్యోగం అయినందున అది వేరే వూళ్ళో వున్నా కూడా, నేను హైదరాబాదుకి వెళ్ళినప్పుడల్లా వాళ్ళత్తగారిని చూసి వచ్చేదాన్ని. "మీ చెల్లెలు ఈ వూళ్ళో లేకపోయినా నన్ను చూడ్డానికి వస్తున్నావు. చాలా సంతోషం అమ్మా" అనేది ఆవిడ. మా శకుంతల పెళ్ళికి ఆవిడ, పెద్దకొడుకు వచ్చి వెళ్ళారు. ఇప్పుడు ఆవిడ లేరు.

(కొనసాగింపు వచ్చేనెలలో)

Post your comments